SECOND AMENDMENTS TO THE PRESIDENTIAL AND LOCAL ELECTIONS LAW (LAW NO: 20/2001) as approved by the House of Representatives on 10 May 2010 – www.somalilandlaw.com

WAX-KA-BEDDELKA IYO KAABISTA LIFAAQA U AH XEERKA DOORASHADA MADAXTOOYADA IYO GOLEYAASHA DEEGAANKA (XEER Lr. 20/2001) LIFAAQA 2AAD

Wax-ka-beddelka iyo/ama Kaabista Xeerka Doorashada Madaxtooyada iyo Goleyaasha Deegaanku waxa ay saamayn ku yeelanaysaa Qodobbada 5, 12, 16, 17, 19, 20, 23, 25, 26, 32, 37, 42, 45, 47, iyo 65 ee Xeer Lr. 20/2001 iyo Lifaaqiisa 1aad.

Qodobka 5aad
Shuruudaha Cod-bixiyaha

Qodobka 5aad ee Xeerka oo ku saabsan Shuruudaha Cod-bixiyaha waxaa lagu kordhiyay faqrad 5aad oo cusub oo u qormaysa sidan:

5) ***Murashaxiinta u tartamaaya jagooyinka Madaxweynaha iyo Ku-xigeenkiisu waxa ay ka codayn karaan goob kasta oo cod-bixineed. Haseyeeshee hawl-wadeennada Doorashadu waa in ay arrintaas diiwaan-geliyaan.***

Qodobka 7aad
Shaqaalaha Dawladda iyo Hay'adaha Dawliga ah

Qodobka 7aad, faqraddiisa 1aad oo waajibinaysa in Muddada uu Shaqada ka tagaayo qofka Shaqaalaha Dawladda ah ee isu sharraxaaya Doorashooyinka Deegaanka iyo Madaxtooyadu ay tahay 180 cisho ka hor taariikhda qabashada Doorashada waxaa loo beddelay:

"Lixdan (60) maalmood ka hor taariikhda qabashada doorashada"

Qodobka 12aad
Shuruudaha Xubinta Komishanka

Qodobka 12aad, faqradda 2aad oo sheegaysa da'da xubinta Komishanka loo xulaayo waxaa loo beddelay:

"Waa in aan da'diisu/da'deedu ka yaraan 40 jir kana waynaan 70 jir"

Qodobka 16aad

Xafiiska Goobta Cod-bixinta

Qodobka 16aad, faqradda 1aad oo xaddidaaya tirada hawl-wadeennada Xafiiska Goobta Cod-bixinta oo ka kooban Affar (4) xubnood waxaa lagu kordhiyay xubin shanaad oo noqonaysa:

"Mas'uulka uruurinaaya cabashooyinka islamarkaana tilmaamaaya cod-bixiyeyaasha (help desk officer)"

Qodobka 17aad
Xafiiska Degmada ee Doorashada

Qodobka 17aad, faqraddiisa 1aad oo qeexaysa Qaab-dhismeedka Xafiiska Degmada waxaa loo beddelay sidan:

"Xarunta Degmo kasta waxaa ka jiraaya Xafiis Doorasho Degmo. Waxaanu ka koobmayaa Gudoomiye, Guddoomiye Ku-xigeen iyo hubiye".

Faqradda 3aad ee Qodobka 17aad waxaa loo akhriyayaa:

"Guddoomiyaha, Guddoomiye Ku-xigeenka, Hubiyaha, Xog-haynta iyo tiriyeyaasha waxaa magacaabaaya Komishanka, isagaana awood u leh isku-beddelkooda"

Qodobka 19aad
Hawl-wadeennada Xafiisyada Doorashada

8) Qodobka 19aad, faqraddiisa 1aad waxaa loo beddelay:

"Xubnaha Komishanku u magacaabo xafiisyada Doorashada waa in loo sheego in xilka loo magacaabay ugu yaraan 60 (lixdan) maalmood ka hor taariikhda la qabanaayo doorashada"

9) Shuruudaha lagu soo xulanaayo Guddoomiyeyaasha Xafiisyada Doorashada Degmada iyo Gobolku waxa ay la mid yihiin kuwa lagusoo xulanaayo Komishanka Heer Qaran marka laga reebo da'da oo ah:

"In aanu/aanay da'diisu/da'deedu ka yarayn 36 jir kana waynayn 70 jir"

Qodobka 20aad
Gunnada Hawl-wadeennada

Qodobka 20aad, faqraddiisa 2aad oo dhigaysa:

"Gunnada kala-badh ayaa la siinayaa haddii hawl-wadeenku yahay shaqaale dawladeed ama Hay'ad dawladeed (public bodies)"

Waa la tirtiray, maadaama shaqaalaha dawladdu ayna ka mid noqon karin hawl-wadeenada Xafiisyada Doorashooyinka ee Komishanka.

Qodobka 23aad
Qaabka Soo Bandhigidda Murashaxiinta

Qodobka 23aad oo ka hadlaaya Qaabka Soo Bandhigidda Murashaxiinta waxaa lagu kordhiyay saddex faqradood oo kala ah 5, 6 & 7:

5) Murashaxa isusoo sharraxay Jagada Madaxweynaha ama Ku-xigeenkiisu waxa uu xaq u leeyahay in uu ka tanaasulo. Haseyeeshee waa in uu qoraal rasmi ah usoo gudbiyo Xisbigii uu ka sharraxnaa iyo Komishanka Doorashooyinka Qaranka ugu yaraan 20 maalmood ka hor taariikhda cod-bixinta. Xisbigii uu murashaxaasi ka sharraxnaa waxa uu soo beddeli karaa oo keliya **7** maalmood ka hor taariikhda cod-bixinta.
6) Haddii mid ka mid ah murashaxiinta Madaxweynaha ama Ku-xigeenkiisa ee Xisbiyada Siyaasaddu uu geeriyoodo ka dib marka la soo gudbiyo liiska murashaxiinta, waxa uu Xisbiga ay khusaysaa xaq u leeyahay in uu soo beddesho **7 (toddoba)** maalmood ka hor taariikhda cod-bixinta. Haddii uu murashaxu geeriyoodo **7da** maalmood ee ugu dambeeya gudahooda, Xisbigaasi xaq uma laha in uu soo beddesho. Xaaladaha ku saabsan bannaanaanshaha Jagada Madaxweynaha ama Ku-xigeenka ee ku xusan Qodobbada 86aad iyo 89aad ee Dastuurka, waxaa loo tixraacayaa Dastuurka.
7) **Haddii muddada lagu cayimay faqradaha 5aad iyo 6aad ee toddobada maalmood ah ay Xisbiyadu kusoo beddeli waayaan Murashaxii ay jagadiisu bannaaanaatay sababaha ku xusan faqradahaas awgood, magaca murashaxa jagadiisu bannaanaatay ayaa lagu tartamayaa.**

Qodobka 25aad
Deebaaji

Qodobka 25aad ee sheegaaya in murashaxiinta u tartamaaya xilalku ay bixiyaan deebaaji aan celin lahayn waa la beddelay waxaana lagu beddelay sidan:

a) Sl. Sh. 5,000,000 (Shan Milyan oo Shilin) murashixiinta Madaxtooyada midkiiba;
b) Sl. Sh. 1,000,000 (Hal Milyan oo Shilin) murashixiinta Deegaanka midkiiba.

Qodobka 26ad
Ololaha Doorashada

Qodobka 28aad ee Xeerka oo ku saabsan Ololaha Doorashada waxbaa laga beddelay waxaana lagu kordhiyay faqrad 3aad oo u qormaysa sidan:

3) Ololaha Madaxtooyada ee xilligani (Doorashada Madaxtooyada ee sannadka 2010) waxa uu noqonayaa muddo saddex todobaad ah (21 maalmood). Waxa uu Ololuhu bilaabmayaa 23 maalmood ka hor maalinta doorashadu ay dhacayso, waxaanu dhammaanayaa 48 saac ka hor maalinta codbixinta. Hase yeeshee, haddii Ololaha Doorashadu uu ku beegmo bisha Ramadaan waxaa la adeegsanayaa Qodobka 28aad , faqradda 2aad ee Wax-Ka-Beddelka iyo Kaabista Lifaaqa u ah Xeer Lr. 20/2001 ee Golaha Wakiilladu ansixiyay 26/07/2009.

Qodobka 32aad
Wakiillada Axsaabta

Qodobka 32aad, faqraddiisa 3aad oo dhigaysa in magacyada wakiillada Xisbiyada la geeyo Komishanka ama Xafiisyadiisa 10 maalmood ka hor taariikhda cod-bixinta waxaa loo beddelay:

"Magacyada wakiillada Xisbiyada waa in la geeyo Komishanka ama Xafiisyadiisa 20 maalmood ka hor taariikhda cod-bixinta"

Qodobka 37aad
Qalabka Xafiiska Doorashada

Qodobka 37aad, faqraddiisa (n) ee Waxka-Beddelka iyo Kaabista Xeerka Doorashada Madaxtooyada iyo Goleyaasha Deegaanka oo dhigaysa in Qalabka Xafiiska Doorashada ee Goobta la dhigo:

"Aalad gaar ah oo lagu dalooliyo kaadhka cod-bixiyeyaasha (special instrument for punching voter's cards)" waa la tirtiray.

Qodobka 42aad
Xafiiska Goobta Codbixinta

Qodobka 42 (1) (a) waxaa lagu kordhiyay in:

"Mas'uulka ururinaaya cabashooyinku uu ka mid noqdo shaqaalaha Xafiiska Goobta cod-bixinta"

Waxaa Qodobka lagu kordhiyay oo kale faqrad 5aad oo u qormaysa sidan:

5) Haddii ay Xisbiyada Siyaasaddu goob cod-bixineed usoo diran waayaan wakiillo, hawsha doorashadu u xannibmi mayso, hawl-wadeennada Komishanka ee goobtuna shaqadooda way wadanayaan.

Qodobka 45aad
Tallaabooyinka Ka Horreeya Cod-bixinta

Qodobka 45aad, faqraddiisa 1aad ee Wax-Ka-Beddelka iyo Kaabista Xeer Lr. 20/2001 waxa uu u qormayaa sidan:

Cod-bixiyuhu wuxuu codkiisa dhiiban karaa ka dib marka:

1) Uu Kaadhkiisa cod-bixinta u dhiibo Guddoomiye-Ku-Xigeenka goobta codbixinta (ahna labada hubiye kooda ugu da'da weyn), si uu u hubiyo in uu yahay kaadh cod-bixineed oo sax (valid) ah, isagoo ka hubinaaya tilmaamaha kaadhka cod-bixiyaha liiska cod-bixiyeyaasha ansaxa ah. Islamarkaana hubiyo in far-yaradiisa bidix, haddii aanu lahaynna faryaradiisa midig, haddii aanu taana lahaynna meelaha muuqda ee jidhkiisa in aanu kaga oollin khadka aan masaxmini, dabadeedna uu kaadhka ugu gudbiyo Xog-hayaha goobta, iyadoo ay kaadhka isha sii marinayaan wakiillada Xisbiyadu, haddii ay goobta ku sugan yihiin.
2) Goobta cod-bixineed ee cod-bixiyeyaashoodu ka bataan 750 codbixiye waxa loo kala jabinayaa (qaybinayaa) laba sanduuq oo ah A & B.

Qodobka 47aad
Nidaamka Cod-bixinta

Qodobka 47aad, faqradda 7aad ee Wax-Ka-Beddelka iyo Kaabista Xeer Lr. 20/2001 oo xusaaya in kaadhka cod-bixinta la dalooliyo waa la tirtiray **(repealed)**. Sidoo kale, waxaa la tir-tiray faqradda 9aad, laynka labaad oo u qoran: **"Kadib markuu hubiyaha labaad dalooliyo"**

Qodobka 65aad
Dacwadaha Doorashada

Qodobka 65aad, faqraddiisa 1aad ee Xeer Lr. 20/2001 oo qoraysa Soo Gudbinta Dacwadaha ku saabsan Doorashada Madaxweynaha iyo Ku-xigeenkiisa waxaa loo beddelay sidan:

1) Dacwadaha ku saabsan Doorashada Madaxweynaha iyo Ku-xigeenka Madaxweynaha waxaa awood u leh Maxkamadda Sare, waana in dacwaddaasi ay soo gaadho Kaalinta Maxkamadda Sare 10 (toban) maalmood gudahood oo ka bilaabanta maalinta ay Komishanka Doorashooyinka Qaranku ku dhawaaqaan natiijada Ku-meel gaadhka ah. Maxkamadda Sare, waa in ay ka

hor intaanay muddada Dastuuriga ahi dhammaanin ay go'aan kaga gaadho dacwaddaas. Haddii ay wakhtiga loo cayimay dhaafto dacwaddaasi wax tixgelin ah ma leh.

Qodobka 66aad
Adeegsiga iyo Dhaqan-galka Wax-Ka-Beddelka iyo Kaabista Xeerka Doorashooyinka Madaxtooyada iyo Goleyaasha Deegaanka Xeer Lr. 20/2001

3) Wax-Ka-Beddelka iyo Kaabista Xeer Lr. 20/2001 waxa uu dhaqan-gelayaa marka ay Goleyaasha Sharci Dejintu ansixiyaan ee uu Madaxweynuhu saxeexo.

C/risaaq Siciid Ayaanle	**C/raxmaan Maxamed C/laahi**
K/S Xoghaha Guud ee G/Wakiiladda	Guddoomiyaha G/Wakiiladda.
______________________________	______________________________